

ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЗАСОБІВ ВИРАЖЕННЯ ЕМОЦІЙ В АНІМАЦІЙНОМУ ФІЛЬМІ «INSIDE OUT»

Софія ВОЙТЮК

здобувачка середньої освіти

Обласного наукового ліцею в м. Рівне Рівненської обласної ради

Науковий керівник:

Вікторія ЛАНКІНА

вчитель англійської мови

Обласного наукового ліцею в м. Рівне Рівненської обласної ради

У сучасному мовознавстві значна увага приділяється дослідженню емоційної експресії мовлення, оскільки мова виконує не лише інформативну, а й емоційно-виражальну функцію. Емоції впливають на комунікацію та інтерпретацію висловлювань, що підкреслюється у працях українських мовознавців [4, с. 12].

Актуальність дослідження зумовлена зростанням інтересу до аналізу кінодискурсу як особливого типу мовлення. Анімаційні фільми є важливим засобом передачі емоцій, а мовлення персонажів відіграє ключову роль у формуванні емоційного впливу на глядача.

Теоретичною основою дослідження стали праці з української стилістики та лексикології. Зокрема, О. Пономарів зазначає, що стилістичні засоби забезпечують виразність і емоційність мовлення [4, с. 45]. Л. Мацько розглядає стилістику як систему засобів, що формують індивідуальний стиль і впливають на сприйняття тексту [3, с. 78].

У теоретичній частині було розглянуто основні лексико-стилістичні засоби. Метафора визначається як образний перенос значення на основі подібності [3, с. 120]. Епітет надає мовленню емоційного забарвлення та оцінності [3, с. 135]. Гіпербола використовується для навмисного перебільшення з метою підсилення емоційного ефекту [3, с. 142].

За В. В. Жайворонком, фразеологізми є стійкими мовними одиницями, що виконують важливу стилістичну функцію, зокрема надають мовленню образності.. Порівняння створює наочність через зіставлення явищ, а метонімія ґрунтується на суміжності понять [3, с. 128]. Синоніми та антоніми виконують функцію уточнення та контрасту [2, с. 52]. Літота використовується для пом'якшення висловлювання [3, с. 150].

Метою дослідження є аналіз мовних засобів вираження емоцій у мовленні персонажів анімаційного фільму «Inside Out».

Об'єктом дослідження є мовлення персонажів фільму, а предметом — лексико-стилістичні та синтаксичні засоби вираження емоцій.

У процесі дослідження використано методи аналізу, синтезу, контекстуального аналізу та класифікації.

У практичній частині було детально проаналізовано діалоги персонажів анімаційного фільму. У результаті кількісного аналізу встановлено, що найчастіше використовуються метафори, епітети та гіперболи (по 18%), що свідчить про їхню ключову роль у вираженні емоцій. Синоніми та антоніми становлять по 10%, порівняння — 8%, метонімії та літоти — по 6%.

Метафори виявилися одним із найпродуктивніших засобів. Вони передають внутрішній психологічний стан персонажів через образні структури. Наприклад: «Riley is falling apart», «Everything is upside down», «We're off course», «Her thoughts are scattered». У цих прикладах абстрактні емоційні стани подаються як фізичні процеси руйнування або втрати контролю.

Епітети активно використовуються для оцінки явищ та створення емоційного фону. Наприклад: «the worst day», «amazing place», «scary situation», «gross food», «bright colors». Вони допомагають швидко передати суб'єктивне ставлення персонажів до подій.

Гіпербола підсилює емоційний ефект і робить мовлення більш експресивним. Наприклад: «the worst day in the history of the world», «I'm so happy I could burst», «I'm terrified to death», «I'm so mad I could scream forever». Такі висловлювання не є буквральними, але чітко передають інтенсивність переживань.

Фразеологізми відображають розмовний характер мовлення та надають йому природності. Наприклад: «pull yourself together», «hold on», «let it go», «get out of hand», «keep it together». Вони функціонують як цілісні смислові одиниці та передають емоційний стан персонажів у стислій формі.

Порівняння створюють образність і допомагають унаочнити емоції: «as happy as a clam», «shaking like a leaf», «as bright as the sun», «sad like a rainy day». Завдяки цьому глядач легше сприймає емоційний стан героїв.

Метонімії представлені через специфічні концепти фільму, наприклад: «Memory orbs», «Islands of Personality», «Headquarters».

Вони позначають складні психологічні процеси через конкретні образи та виконують функцію символізації.

Синоніми використовуються для варіювання мовлення: happy – joyful, sad – gloomy, angry – furious.

Антоніми, навпаки, створюють контраст: happy – sad, good – bad, bright – dark, що підсилює емоційне протиставлення.

Літота використовується для пом'якшення висловлювань: «not a big deal», «just a little mistake», «nothing serious». Вона дозволяє передати емоції більш стримано.

Крім лексико-стилістичних засобів, важливу роль відіграють синтаксичні конструкції. Було виявлено 79 прикладів, серед яких переважають окличні речення («We need to fix this!»), питальні («What are we going to do?»), а також короткі неповні репліки («No!», «Stop!»). Такі конструкції передають швидкість реакції персонажів та інтенсивність їхніх емоцій.

Таким чином, аналіз показує, що поєднання різних мовних засобів створює цілісну систему вираження емоцій, де кожен елемент виконує свою функцію.

Отже, результати дослідження підтверджують, що лексико-стилістичні та синтаксичні засоби є ключовими інструментами вираження емоцій у кінодискурсі. Вони сприяють глибшому розкриттю персонажів та підсилюють емоційний вплив на глядача.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської і української мов. Вид. 2. Доп. і пер.[англ./укр.]: Навчальний посібник. Нова книга. 2011. 323 с.
2. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства. Київ: Академія, 2006. 424 с.
3. Мацько Л. І., Мацько О. М. Стилiстика української мови. Київ: Вища школа, 2003. 462 с.
4. Пономарів О. Д. Стилiстика сучасної української мови. Київ: Либiдь, 2000. 246 с.